

Gyak.vez. neve _____

Név _____

Gyak. ideje _____

Neptun kód _____

Pontszám _____

1. Tegyük fel, hogy $0 \leq \mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$ mátrixra a sorösszeg konstans. (6 pont)

Vagyis $a_{ij} \geq 0$ és $\sum_{j=1}^n a_{ij} = c$ ($1 \leq i, j \leq n$). Igazoljuk, hogy ekkor a spektrálsugár

$$\rho(\mathbf{A}) = \|\mathbf{A}\|_{\infty}.$$

2. Tekintsük az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & a \end{bmatrix}$ mátrixot az $a \in [1, 3]$ paraméterrel! (12 pont)

a) Számítsuk ki az $\mathbf{A}$ mátrix 1, 2-es kondíciós számát!

b) Válasszuk meg az a paraméter értékét, hogy $\text{cond}_2(\mathbf{A}) = \text{cond}_1(\mathbf{A})$ legyen.

3. Az $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 4 \end{bmatrix} \cdot \mathbf{x} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}$ lineáris egyenletrendszerre írjuk fel a Jacobi-iterációt! (9 pont)

a) Bizonyítsuk a konvergenciát!

b) Írjuk fel a hibabecslését!

c) Hány lépést kell tennünk a 10^{-3} pontosság eléréséhez, ha $\mathbf{x}_0 = \mathbf{0}$?

4. Az $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 4 \end{bmatrix} \cdot \mathbf{x} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}$ lineáris egyenletrendszerre írjuk fel a Gauss–Seidel-iterációt! (7 pont)

a) Bizonyítsuk a konvergenciát!

b) Számítsuk ki $\mathbf{x}_1$ -et a koordinátás alakjában, ha $\mathbf{x}_0 = [2, 2, 2]^T$!

c) Ebben az esetben a Jacobi- vagy a Gauss–Seidel-iteráció a gyorsabb? Válaszát indokolja!

5. Az $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 4 \end{bmatrix} \cdot \mathbf{x} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}$ lineáris egyenletrendszerre írjuk fel a Richardson-iterációt! (8 pont)

a) Pontosan mely p paraméter értékekre konvergens?

b) Mi az optimális paraméter, és mennyi ekkor a kontrakciós együttható?

6. Mi lesz az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 4 & 2 & -1 \\ 4 & 1 & 5 \end{bmatrix}$ mátrix $J = \{(1, 3), (3, 2)\}$ pozícióhalmazra illeszkedő (8 pont)

részleges LU -felbontása? Határozzuk meg az $\mathbf{L}$, $\mathbf{U}$ és $\mathbf{Q}$ mátrixokat!